

2020. november

PadTárs

XXXI. évfolyam 2. szám

4. oldal

DJP ponton

5. oldal

A HÓNAP IDÉZETE

Simon Emil: Hónapok

*„November ködöket varázsol a hegyre,
hogy csupa jég arcát mielőlkünk fedje.
Deres hajnalokon didereg a csillag,
kútba esett a nap, soha meg nem virrad.”*

Érezted már úgy,

mintha egy szó

a szívedbe döfne?

3. oldal

2. oldal

Helyet kérnék!

*Az alkalmazkodás eleinte nehezen ment,
ám ma már természetesnek vesszük,
hogy nem tolonghatunk
hosszú sorokban...*

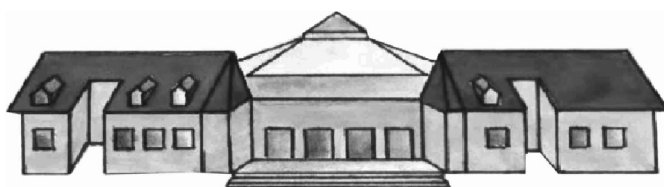

Miért ünnepeljük A zene világnapját?

● Panna

Yehudi Menuhin kezdeményezésére 1975-ben az UNESCO október 1-jét A zene világnapjává nyilvánította. Azóta a világ minden pontján ezen a napon különös figyelmet szentelnek annak a csodának, amit zenének hívnak. Mi énekórán Jutka nénivel videót néztünk ezen a napon, és kicsit beszélgettünk róla.

„Nem sokat ér, ha magunkban dalolunk – írta Kodály Zoltán –, szebb, ha ketten összedalolnak, aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amibe mind egyek lehetünk. Akkor mondjuk majd igazán: ÖRVENDJEN AZ EGÉSZ VILÁG!”

Helyet kérnék

● Hanga

A 2020-as év eleje óta a koronavírus és az ez által kialakult helyzet miatt változásokat vezettek be az óvodai étkezésben. A diákok biztonsága és az esetleges fertőződések megelőzése érdekében született meg az új ebédeltetési rendszer.

Ez azt takarja, hogy maximalizálták a létszámot, és lehetőleg egyszerre csak két osztály tartózkodhat az ebédlőben. A másik döntés szerint minden tanuló tányérját, poharát, evőeszközét és szalvétáját tálcán kell tárolni. Mivel a felsorolt étkezéshez szükséges eszközök nem kevés helyet foglalnak el, egy nagyméretű tálca szükséges, hogy minden elférjen. Ez bizony sok helyet vesz igénybe, kiszorítva a mellettünk ülő személyt, főleg egy négy személyes asztalnál. Van, hogy nem is fér oda annyi gyerek, ahánynek ki van jelölve az adott hely. Ezért is hangzik el sokszor a diákok szájából ebédelés közben a „Menj arrébb, légy szíves!”, a „Nem férek el!” és a „Helyet kérnék!” mondat. Az alkalmazkodás eleinte nehezen ment, ám mára már viszonylag természetesnek vesszük, hogy nem tolonghatunk hosszú sorokban, hogy nagy tálcákkal akadályokat kikerülve kell eljutnunk asztalunkig, és hogy ezáltal türelmesebbnek kell lennünk egymással szemben.

A magyarok kedvenc kutyafajtái

● Boróka

1. Francia buldog
2. Rövid szőrű magyar vizsla
3. Német juhászkutya
4. Buldog
5. Border collie

Mi is az a bántalmazás, és mit tehetünk ellene?

● Dorci

Gondolj az utolsó öt olyan alkalomra, amikor hajba kaptál egy barátoddal/barátnóddal! Mi szokott ilyenkor történni? A másik rosszindulatú megjegyzése bánt meg jobban, vagy a pofon fáj, amit kapsz tőle? Fogadjunk, hogy akivel összevesztél, inkább a szavakat, semmint az öklét használja fegyverül! (Jó esetben!) Szóval szavakkal harcolunk? Gondolj csak bele! Érezted már úgy, mintha egy-egy szó egyenesen a szívedbe döfne?

Vedd fontolóra a következő gonosz megjegyzéseket: Segítesz egy srácnak/lánynak matekleckét írni, mire az egyik osztálytársad elhíreszteli, hogy szerelmes vagy belé. Te jó Isten! Vagy mit szólnál, ha valaki így rontana neked: „Turkálóban vetted ezt a farmert?” Vagy „Te idióta!”

Ha ilyesmit hallasz, gondold végig! Valóban idióta vagy? Nem! Tényleg szerelmes vagy mindenkibe, akinek segítesz leckét írni? Nem! Turkálóban vetted a nadrágodat? Lehet, de így is a legdögösebb cucc a környéken! Az agyban lejátszódó kémiai folyamatokat és hormonokat sajnos nem tudjuk irányítani, úgyhogy az emberek továbbra is ki fogják beszélni, meg fogják sérteni, és le fogják lombozni egymást. De ne feledd, hogy amit rólad mondanak, az nem feltétlenül igaz! Elárulok egy óriási titkot: Az emberek azért bántják egymást, hogy jobban érezzék magukat. Eszerint egy népszerű ember azért bánt egy másikat, mert ő sem biztos magában. Az ilyen zsarnokok azt akarják, hogy az „áldozatuk” rosszul érezze magát a bőrében, hiszen ők így hatalomhoz jutnak fölötte. Mi a zsarnok célja? A hatalom. Hogyan foszthatjuk meg a hatalmától? Úgy, hogy nem felelünk meg az elvárásainak, nem sírunk, nem érezzük rosszul magunkat a bőrünkben. És tudod mi a legjobb? Ha nem erősíted a zsarnok hatalmát, le fog szállni rólad! Egy régi sláger egyik sora szerint „érzések... csupáncsak

érzések...”.

Csupáncsak érzések!? Micsoda badarság! Semmi sem fontosabb az érzéseknél! Az érzések átítatják a barátaiddal, családdal, tanáraiddal való kapcsolatodat, különösen életednek abban a szakaszában, amikor az agyad a „Ki vagyok én?” kérdésre keresi a választ. Az a baj az érzelmekkel, hogy villámgyorsan a hatalmukba tudnak keríteni akkor is, ha semmi közük nincs a valósághoz. A valósághoz? Figyelj csak! Egy osztálytársad lúzernek nevez. Valóban lúzer vagy? Nem, de azért elbizonytalanodsz. Rossz jegyet kapsz egy dolgozatra. Iszonyú nehéz volt a dolgozat? Nem, de azért berágsz a tanárodra. Egy barátod az anyukád kociján écelődik. Lehet egy kevésbé modern autóval tökéletesen közlekedni? Igen, mégis úgy érzed, hogy szabadkoznod kell.

Sajnos a bántalmazás és a kiközösítés minden iskolában kisebb-nagyobb mértékben jelen van. Ha úgy érzed, hogy segítségre lenne szükséged, fordulj a szüleidhez, barátaidhoz, vagy egy felnőttökhöz, akiben megbízol! Ha viszont nagy a baj, keresd fel az iskola pszichológusát! Pszichológushoz járni nem szégyen! Bátor vagy, mert mertél segítséget kérni! Csak segíteni tud, ártani nem.

Könyvajánló

W. Bruce Cameron:

Egy kutya négy élete

LOL

Béni kutya, a könyv főszereplője más, mint egy hozzá hasonló cuki eb. A történet tulajdonképpen arról szól, hogy az életnek a legalapvetőbb kérdését próbálja megfejteni: Miért is vagyunk itt?

Első életében egy kóbor és éhező kutya rövid életét mutatja be. Újjászületése után egy szerető családba születik, és nem utolsósorban gyönyörű és aranylós szőrű kutyaként indul. Ethannal, a nyolc éves gazdijával, rengeteg izgalmas élményt élnek át. Mindeközben megtanulja, hogyan is legyen jó kutya.

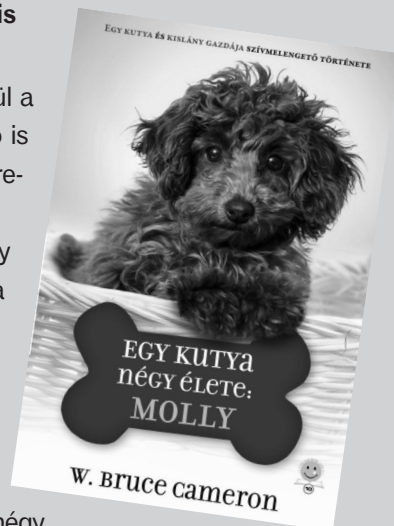
Kalandjai azonban nem érnek véget... Ismét újjászületik egy kis vaksi blöki testében, majd újra és újra próbálkozik rájönni az élet értelmére.

Béninek a története mulatságos, egyben szívhez szóló mű. A történet nem csak arról szól, hogy milyen boldogan és megrázó körülmények között élt, hanem megtudhatjuk azt is, hogy a kutya miként látja az emberi kapcsolatokat. Megtudhatjuk, mennyire is ragaszkodunk legjobb

barátunkhoz. Az is kiderül a könyvből, hogy milyen jó is a hűség, és hogy a szeretet halhatatlan.

Minden élő teremtmény születésének megvan a miértje, és értelme az életének.

Az íróról: amerikai író, humorista és rovatvezető. Leghíresebb könyve „Egy kutya négy élete”, mely 2017-ben került bemutatásra magyar nyelven. Ma 60 éves.

A községi könyvtár, mint DJP Pont (Digitális jólét pont) ősszel is érdekes foglalkozásra hívta iskolánk felső tagozatos diákjait. Horváth-Tüttő Katalin könyvtáros, a pályázat mentora fogalmazta meg a pályázat célját.

Utazó Digitális Élményközpont

Panna

A cél, hogy közelebb hozzuk a lakossághoz a digitalizációt. Jelen esetben a szakemberek olyan eszközök működési elvét ismertették meg az érdeklődőkkel, amik már a mindennapjaink részei is. Például vannak, akik már otthon is drónnal „játszanak”, de a hasznos felhasználási területükről még nem is hallottak.

A nagyteremben Pikó Tamás és csapata tartott egy rövid előadást a diákok számára, majd az eszközök

Ötödik osztályos fiúk építenek (b-j): Pothárn Ákos, Szabó

Bendegúz, Bán-Szalai Balázs és Sebők Olivér

kipróbálása következett. Volt ott 3D-s nyomtató, VR szemüveg és drón is.

Láthattunk egy kutyát, ami 156 rétegből áll és 1 óra alatt készült el, aztán egy kacsát, ami 3 nap és 3000 réteg volt. Érdekességgént elhangzott, hogy a VR szemüveget 1860-ban találták fel.

Mexikói ünnep!

- mesébe foglalva -

► Horváth Miklós

Biztos mindenki hallott már a halottak napjáról. A Día de los Muertos ennek pontos mexikói megfelelője, ami egy hagyomány és egy ünnep is egyben. A Coco című film is ezen a napon játszódik (november 2.).

A történet arról szól, hogy van egy kisfiú (Miguel), aki rejtélyes üknagyapja nyomdokaiba szeretne lépni. A gyerek ugyanis zenélne szülei tiltása ellenére. A falu nagyterén egy ünnepi tehetségkutató versenyen akar részt venni elhunyt nagyszülője hangszerével. Ám amikor a fiú a hangszert elveszi, egy családi átok miatt átkerül a másvilágra. A túlvilág szabályai szerint napfelkelteig vissza kell térni a való életbe, amihez egy halott családtag áldása szükséges. De a bonyodalom csak itt kezdődik...

A tanulság gyerekszemmel a következő: a család viszonytól és távolságtól függetlenül össze kell tartson, hisz mindennek az alapja az emlék és a szeretet.

Vajon mindenszentek a halottak napja?

► Gábor

Hát nem... Napjainkban is sokan összekeverik ezt a két napot. Valójában november 1-je mindenszentek napja, november 2-a pedig halottak napja.

De vajon honnét ered mindez? Kr. e. a 4. században a pünkösöd utáni első vasárnapon tartották ezt az ünnepet, amikor még az összes keresztény vértanúra emlékeztek. Majd a 8. században tevődött át novemberre. Aztán a 9. században pontosították a megfogalmazást, hogy valójában itt a tisztítóűzben megtisztult, a mennyországba jutott emberekre emlékezünk.

Ez mindig munkaszüneti nap volt?

Ugyan, dehogy... Magyarországon 2000-től vált igazi „pirosbetűs” nappá a naptárban.

Mit is csinálnak az emberek ezen a napon?

Általában rendbe teszik a temetőben a sírokat, virággal díszítik őket és gyertyát gyújtanak.

Akkor ez most mégis a halottak napja?

Nem-nem. Halottak napján azokra az emberekre emlékezünk, akiknek még nem elég tiszta a lelke, hogy bejuthassanak a mennyországba. Ilyenkor a hozzátartozók imával, vezekléssel és szentmisén való részvétellel töltik napjukat, hogy besegítsenek szerettüknek. A népi hiedelem szerint azért gyújtanak gyertyát, hogy a „véletlenül kiszabadult lelkek” visszataláljanak sírjukba, ne háborgassák az élőket. Ezért is díszítik ki virággal, hogy szívesen maradjanak nyughelyükön.

Ez elég ijesztő, nem?

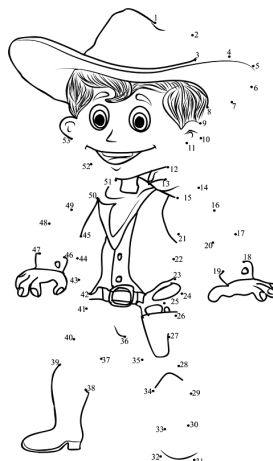
Dehogy... Akiket ismertünk és szerettünk, sosem halnak meg igazán, hiszen a szívünkben mindig velünk maradnak. Inkább az lenne a fontos, hogy ne csak ezeken a napokon emlékezzünk...

Tudtad?

► Zlata

- 1.) A legelső lovak akkorák voltak, mint manapság a sziámi macskák.
- 2.) Ha a Föld akkora lenne, mint egy homokszem, akkor a Nap akkora, mint egy narancs.
- 3.) A kisbabák négy hónapos koruk előtt egyszerűen nem érzik a só ízét.

Kösd össze!

Színezd ki!

Légy te is kedves!

LOL

Péntek tizenharmadika és kedvesség? Na, ne! Nos, de bizony! Idén november tizenharmadika péntekre esik, és ez a Kedvesség világnapja.

Mikor mutathatnánk meg a kedvességünket legjobban, ha nem ezen a jeles napon?

Ezt a napot először 1998-ban tartották meg Angliában, majd több ország is csatlakozott hozzá. Az egésznek a gondolata először Tokióban merült fel. De lássuk be! Világnap ide vagy oda, a mai társadalomban egyre kevesebb a kedves gesztusok száma, vagy csupán csak az apró tettek. Pedig egy-egy ilyen cselekedettel szebbé is tudjuk tenni egymás napját. Nézzünk egy példát! A buszon átdadod a helyed egy idős hölgynek, akinek tele van a keze szatyrokkal, mert bevásárolt az unokáinak. Mennyivel jobb érzés, ha átdadod az ülést és mosolyogva megköszöni, mint hogy látod szenvedni, míg le nem száll.

Ne feledd, légy kedves!

Ne legyél kocka!

Boróka

Geek, nerd, kockafej. Mind ugyanazt jelenti, olyan emberre, életformára utal, aki napjai nagy részét a számítógép előtt tölti. A kocka, kockafej már nem csupán térbeli idomra, hanem személyre is vonatkozhat. Kockának nevezzük azt, aki gépfüggő, sokat számítógépezik, sok időt tölt a játékok élvezetével.

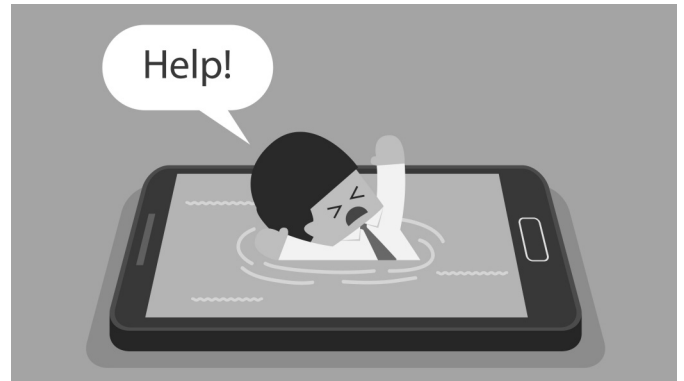
A mai fiatalság el sem tudja képzelni az életét telefon nélkül. De vajon milyen hatással van ránk ez a függőség?

Az egyik legrosszabb hatása, hogy csökkenti a kreativitást. A túlzott mobilozás egyszerűen „lebutítja” az agyat, megátol minket abban, hogy kreatívak és életrevalók legyünk.

Annak ellenére, hogy szeretünk aludni, nem veszünk tudomást arról, hogy krónikus álmatlanságot okoz. A telefon kék fénye, a folyamatosan érkező ingerek nem engedik megpihenni az agyat, és ebben a túlpörgött állapotban képtelenek leszünk elaludni. Emiatt folyton fáradtak és ingerlékenyek leszünk, sőt a tanórákon sem tudunk koncentrálni.

Fizikailag is veszélyeztetni testünket, ugyanis elhízáshoz vezethet. Ha sokat „lógysz” a mobilodon, a mozgásszegény életmód miatt gyorsan felszaladnak a kilók.

A vírusveszélyes időszakban megtapasztaltuk, hogy lazábbak lettek a baráti szálak. Árt az emberi kapcsolatoknak. Keveset kommunikálunk helyesen, a rövidítések és a helyesírási hibák csak úgy „hemzsegnek” az üzenetekben.

Ezért fontold meg néhány jó tanácsot:

Légy kreatív mobil nélkül! Elalvás előtt inkább olvass! Aludj eleget! Sportolj, mozogj és kirándulj! Tölts több időt személyesen a barátaiddal! Ha muszáj üzenetet írnod, figyelj a helyesírássra!

Ha ezekre odafigyelsz, biztosan nem leszel kocka!!!

Bekerült az Egészségügyi Világszervezet listájára a videojáték-függőség, amely mostantól hivatalosan is mentális rendellenességnek minősül a WHO szerint. 2017 végén jelentette be az Egészségügyi Világszervezet (WHO), hogy frissíti a betegségek nemzetközi osztályozásának (ICD) listáját, amelynek mentális zavarokkal foglalkozó részére a videojáték-függőség is bekerül.

Egységben, testvérben az erő

► Hanga

Két életvidám lány, akik szeretnek táncolni és határozottak is? Ők Balogh Fanni és Süle Laura az 5. osztályból. Beszélgetésünk jó hangulatban telt és nagyon lelkesek voltak.

-Miért jöttetek az iskolánkba?

-Balatonedericsre jártunk négy évig, a Dr. Nagy Endre Általános Iskolába, de ott nincs felső tagozat. Ezért jöttünk át, hogy a következő négy évünket a Vonyarcvashegyi Eötvös Károly Általános Iskolában töltsük. Tapolcáról járunk be minden hétköznap.

-Mik azok az iskolán kívüli tevékenységek, amelyeket szívesen űztök?

Laura: -Ha otthon bekapcsolom a zenét, Hip-hop-ot szoktam táncolni. Egyesületbe nem járok, de szívesen mozgok a zenékre, akár a testvéremmel is. Ez leköt és energiával tölt fel. Régebben pingpongoztam, még versenyekre is jártam. Egyéni országos második helyezést is elértem.

Fanni: -Nagyon szeretek focizni. Jártam Tapolcára is, de a vírushelyzet miatt most nincsenek edzések. Emellett gyakran kosarazok otthon.

-Van kedvenc tantárgyatok?

Laura: -A testnevelés, mert az nem egy „tanulós” óra. Én is szeretek focizni, be szoktam állni a fiúkhoz is.

Fanni: -A matek és az informatika. Utóbbi azért, mert szimpatikus és kedves a tanító, Péter bácsi, és szeretek részt venni az óráin.

-Milyen az osztályközösség?

-Szeretünk ide járni, de még szokjuk az új osztályt. Barátságosak és befogadóak voltak, amikor jöttünk. A lányokkal már megtaláltuk a közös hangot, barátokat is szereztünk.

-Milyen háziállataitok vannak?

-Két halunk, egy fekete és egy arany. Emellett három macskánk, Kagyló, Károly és a harmadik, Cicus. Ám a halakért jobban oda vagyunk.

-Mik a terveitek a jövőben?

Laura: -Műkormös szeretnék lenni, mert ez a szakma érdekel, és technikából is jó vagyok.

Fanni: -Rendőr, mert fegyvert is tarthatok. Ez a munka tetszik, és szívesen hordanék egyenruhát is. Külön szakterületnek a nyomozást választanám.

A lányok elárulták, hogy a jó tanulmányi átlag is fontos nekik, és kitartóak céljaik eléréseért. Ebben családjuk is támogatja őket, a három testvérükkel együtt.

Megőrjít a testvérem

► Emma

Van, aki úgy gondolja, nem szereti őt a testvére. Megértem, ugyanis én is a minap veszekedtem a testvéremmel, és nem lett jó vége. A rengeteg vita után még játszani sem volt kedvünk. Persze gyorsan ki is békültem vele. Miért is? Mert minden tesó a szíve mélyén nagyon szereti a testvérét, hiszen a testvére. Másnak is

okoztak már gondot a testvérei, de utána mindig kibékülnek, ugyanis nem tudnák úgy elképzelni az életüket, hogy nem szólnak egymáshoz egy szót sem.

Lehet, hogy eszébe jut valakinek, hogy milyen lenne az élete testvér nélkül. Meg tudom érteni, ugyanis az enyém állandóan a dinókról zagyvál. Ez idegesítő tud lenni. Mégis kibékülünk, mert haragban élni nem jó.

Black Friday

📌 Zlata

A Fekete Péntek eredeti, angol neve a mindenkinek ismerős: **Black Friday**. Pontos időpontja a hálaadás utáni első péntek. Jelentésének eredetileg nem sok köze volt a vásárláshoz, elsőként egy 1869-es pénzügyi válságot jellemeztek vele. Aztán 1961-től Philadelphia-ban a csütörtöki hálaadást követő napot nevezte így a rendőrség, mert óriási forgalmi dugók alakultak ki pénteken, ugyanis indult a nagy karácsonyi bevásárlási roham.

De mi is az új jelentés eredete? A kifejezés 1966-ban keletkezett, használata pedig 2009-re vált általánossá. Igaz, Magyarországon csak 47 évvel később, 2013-ban tartották az első *Black Friday* nevű akciót, amelyen átlagon felüli árkedvezményeket kínálnak a vásárlóknak. Idén, 2020-ban, november 27-én tartják a Fekete Pénteket. Az Amerikai Egyesült Államokban ez egyfajta ünnepnapnak számít, nem meglepő, hogy több államban is szabadnapot adnak az alkalmazottaknak erre az egy napra.

De van ennek egy másik, „fekete” oldala is. Sokan hallottunk már városi legendákat arról, hogy milyen konfliktusokba keveredtek az emberek egy-egy utolsó

darabos leárazott termék megszerzéséért. Ezek az esetek az „Újvilágban” a nálunk tapasztaltnál még súlyosabbak tudnak lenni. Például 2008-ban New Yorkban egy bolti alkalmazottat agyontaposott a tömeg. Az „őrület” annyira magával ragadja az embereket, hogy nem ritka a túlköltekezés sem. 2015-ben az USA-ban 70 millió dollárt költöttek ezen az egy napon.

Magyarországon ez az erőszak nem szokás, hiszen az akciók inkább az online térben zajlanak.

Legyetek óvatosak, hiszen az ember élete fontosabb, mint egy olcsó ruhadarab!

A barátom maradsz?

📌 LOL

Mivel a járvány ideje alatt bezárták az iskolákat, saját magunk tudtuk beosztani az időnket, és annak szentelni, aminek szeretnénk. Így biztos vagyok benne, hogy a legtöbben találkoztunk a barátainkkal. Mivel mint említettem, több időnk volt, nemcsak ápolni tudtuk

A koronavírus idején a kapcsolatok alakulása is egy kifejtésre váró téma. Vajon hogy is alakulnak ez időszak alatt a barátságok?

kapcsolatainkat, hanem újakat is szerezni. Személyes példát mondok. Én karantén idején ismertem meg az egyik legjobb barátnőmet. Interneten kezdtünk el beszélgetni, és ezek a kommunikálások már-már több óráig is tartottak. Viszont nemcsak szerezni, hanem sajnos veszíteni is tudtunk. Átgondolni a dolgokat és cselekedni is van időnk, mivel sajnos még nemcsak előttünk áll ez az időszak, hanem elég rendszeresen benne is vagyunk. Fontos, hogy ne hagyjuk cserben barátainkat, és vigyázzunk magunkra!

A hónap győztese

Mint minden évben, idén is versengenek diákújságíróink a legjobb újságírónak járó díjért, amit a havi cikkek összesítésének eredménye mutat meg. Év végén ő kapja majd az Aranytoll Díjat. Október „hónap nyertese” Kósáné Szakony Ágnes tanárnő döntése alapján: Goór Hanga.

